

INTERNATIONAL MONETARY FUND

Съобщение за пресата 16/498
ЗА НЕЗАБАВНО ОПОВЕСТЯВАНЕ
ноември 10, 2016 г.

Международен валутен фонд
700 19th Street, NW
Washington, D. C. 20431 USA

Изпълнителният борд на МВФ приключи консултацията по член IV с България

На 4 ноември 2016 г. Изпълнителният борд на Международния валутен фонд (МВФ) приключи консултацията по член IV с България¹.

През последните години българската икономика демонстрира устойчивост на редица сътресения и макроикономическите показатели и развитието на страната са окуражаващи. Очакванията са настоящата година да приключи с 3.3 процента икономически растеж и за около 2.5 процента в средносрочен план. През последните месеци дефлацията показва признаци на постепенен спад, подкрепена от забавянето на понижаващите се цени на енергията и поскъпването на храните.

Фискалната консолидация напредва по-бързо от очакваното. Благодарение на предприетите административни мерки за повишаване на събираемостта на приходите, засилената икономическа дейност и по-слабото изпълнение на финансираните от ЕС капиталови разходи, през 2016 г. се очаква касовият фискален дефицит да е около или дори под 0.7 процента от БВП. В бъдеще основните заплахи за бюджетните сметки са лошите показатели за дейността на държавните предприятия (ДП), слабите финанси на общините и загрижеността по отношение на жизнеустойчивостта на втория стълб на пенсионно осигуряване. В дългосрочен план прогнозираното застаряване и намаляване на населението в България вероятно ще доведат до значителен фискален натиск.

Полагат се усилия за справяне с пропуските в банковия надзор и реструктурирането на банковия сектор. През август Българската народна банка (БНБ) приключи оценката на банковата система, която включваше преглед на качеството на активите (ПКА) и стрес тест. Резултатите показаха, че повечето банки са добре капитализирани с изключение на три банки — най-голямата банка, собственост на местни лица, и две по-малки — трябваше да възстановят покритието на капиталовите си буфери. Една от банките набра необходимия ѝ капитал, а останалите две изготвиха планове за достигане на целта за капиталова адекватност цел до средата на 2017 г. Предприетата от МВФ и Световната банка съвместна Програма за оценка на финансовия сектор ще предостави по-задълбочен анализ на финансовия сектор.

¹ Съгласно член IV на Учредителния договор на МВФ, организацията — обикновено ежегодно — провежда двустранни дискусии с държавите-членки. Екип от служители на МВФ посещава съответната страна, събира икономически данни и води разговори със служители, отговарящи за икономическото развитие и политики. След завръщането си екипът изготвя доклад, който формира основата за дискусии с Изпълнителния борд на организацията.

Неблагоприятните тенденции в сферата на инвестициите, демографската ситуация и производителността не позволяват на България да разгърне пълния си потенциал за развитие след края на глобалната финансова криза. С бавната конвергенция доходите на глава от населението (на база паритет на покупателната способност) остават под половината от средните за ЕС. Към предизвикателствата следва да бъдат добавени и корупцията и липсата на върховенство на закона, които подкопават бизнес средата. В допълнение, редица държави предприятия в инфраструктурни сектори са се превърнали в спирачка за растежа и производителността.

Оценка на Изпълнителния борд²

Изпълнителните директори отбелязват, че българската икономика демонстрира устойчивост на многобройните шокови събития от последните години. Макроикономическите показатели са обнадеждаващи, като националният продукт продължава да нараства със стабилен темп, безработицата е на най-ниското си ниво от седем години, а дефлацията постепенно отслабва. Директорите отбелязват, че според очакванията в средносрочен план страната ще продължи да бележи среден ръст, оставайки под нивата, необходими за ускоряване на конвергенцията на доходите със средните за ЕС нива. Изразявайки съгласие, че рисковете за перспективата са умерени, те апелират за продължаване на реформите за съхраняване на финансовата стабилност, повишаване на потенциалния растеж и справяне с предизвикателствата, свързани с дългосрочните фискални разходи от застаряването на населението и емиграцията.

Директорите приветстват приключването на Прегледа на качеството на активите (ПКА) и стрес теста и считат предприетите действия за положителна стъпка в укрепване доверието в банковия сектор и способността на Българска национална банка (БНБ) да осъществява надзор над него. Въпреки че след корекциите в резултат на ПКА повечето банки остават добре капитализирани, няколко от тях, собственост на местни лица, не разполагат с достатъчни капиталови буфери, което налага предприемане на неотложни действия. Директорите приветстват готовността на властите за привличане на реални инвеститори в идентифицираните банки и намеса, в случай че финансовите институции не съумеят да възстановят капиталовите си буфери до необходимите нива в рамките на огласените срокове. Същевременно се отбелязва, че големият брой необслужвани кредити изисква повишено внимание. Директорите приветстват наскоро отбелязания напредък в укрепването на институционалната рамка за банков надзор и насърчават властите да продължават тези реформи и да насочат процеса на банковия надзор в по-голяма степен, базиран на оценката на риска. Директорите очакват с интерес констатациите от продължаващата Програма за оценка на финансовия сектор, която ще бъде финализирана през първата половина на 2017 г.

² Преди да закрие дискусиата, Управителят на МВФ, в качеството си на председател на Борда, обобщава позициите на Изпълнителните директори, които в резюмиран вид се предоставят на властите на съответната държава. Пояснения относно изразените в обобщенията резерви, ако има такива, можете да откриете тук: <http://www.imf.org/external/np/sec/misc/qualifiers.htm>.

Директорите отбелязват, че фискалната консолидация протича с по-бърз от очаквания темп и поздравяват властите за успешните усилия за укрепване капацитета на приходната администрация. Изразява се подкрепа и за плана на властите да спестят събраните над планираните данъчни приходи през 2016 г., предвид необходимостта от укрепване на фискалните буфери и способността за посрещане на непредвидени разходи, които могат да възникнат от условните задължения. Директорите също така насърчават усилията на властите за по-добро разходване на средствата от ЕС с цел повишаване на публичните инвестиции. Те считат, че планът на правителството за постигане на фискален баланс в средносрочна перспектива е уместен и подчертават, че условните задължения, които могат да възникнат във връзка с държавни предприятия и други източници, следва да бъдат по-добре прогнозирани и интегрирани във фискалното планиране. В по-дългосрочен план съществува необходимост от устойчивост на фискалната позиция предвид прогнозите за повишение на разходите във връзка със застаряването на населението.

Директорите отбелязват, че повишаването на потенциалния растеж на България ще изисква напредък в няколко структуроопределящи аспекта. Ключовите приоритети включват смекчаване на ефектите от застаряването и емиграцията чрез активни политики на пазара на труда и създаване на предпоставки за завръщане на емигрантите, стимулиране на частните инвестиции чрез намаляване на бюрокрацията и корупцията, и подобряване на конкурентоспособността и управлението на държавните предприятия. Директорите също така насърчават повишаването на усилията за развитие на човешкия капитал чрез образование и обучение.

[illegible]